

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 11.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.11.103>

УДК 336.71:004:330.131.7

*Т. П. Савонік,
викладач кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін,
Нововолинський навчально-науковий інститут економіки та менеджменту,
Західноукраїнський національний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5351-8642>*

**РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДВИЩЕННІ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БАНКІВ В УМОВАХ
ЕКОНОМІЧНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ**

*T. Savonik
Lecturer of the Department of Fundamental and Special Disciplines,
Novovolynsk Educational and Scientific Institute of Economics and Management,
Western Ukrainian National University*

**THE ROLE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN IMPROVING THE
COMPETITIVENESS OF BANKS IN CONDITIONS OF ECONOMIC
UNCERTAINTY**

У статті досліджено актуальні тенденції еволюції платіжних систем у контексті цифрової трансформації банківської сфери та їхній вплив на функціонування фінансових установ. Виокремлено та охарактеризовано основні етапи переходу від класичної банківської моделі

до цифрового формату обслуговування. Виявлено, що цифрова трансформація зумовила системне включення банківських структур у цифрові платформи та екосистеми.

Висвітлено специфіку цифрових змін у банківському секторі України. З'ясовано взаємозв'язок між поширенням інтернет-банкінгу та покращенням обслуговування клієнтів, зростанням обсягів безготівкових операцій і активним використанням мобільних застосунків. Установлено, що цифрові канали обслуговування стали пріоритетними для клієнтів, а інтернет-банкінг – основним інструментом взаємодії з фінансами. Охарактеризовано цифрові платформи, що суттєво трансформують конкурентне середовище, витісняючи традиційні фінансові установи з окремих ринкових ніш, впливають на стандарти обслуговування, поширення мобільних застосунків та активізацію безготівкових розрахунків.

Розкрито, яким чином цифровізація банківських послуг в Україні впливає на структуру та динаміку конкуренції у фінансовому секторі. Установлено, що фінтех-платформи, необанки та технологічні гіганти не просто розширюють спектр банківських послуг, а й змінюють правила конкуренції, витісняючи традиційні фінансові інституції з окремих ринкових сегментів.

Виокремлено ключові виклики цифровізації: зростання кіберзагроз, обмежений рівень цифрової компетентності, недостатнє впровадження інновацій, диспропорції у можливостях користування цифровими сервісами, недосконалість нормативно-правового регулювання. У дослідженні визначено сучасні загрози, проблемні аспекти функціонування банківського сектору та шляхи їх вирішення.

Сформовано сучасну стратегічну модель підвищення конкурентоспроможності банківських послуг в у цифровому середовищі, яка охоплює захищеність, контроль за діяльністю, орієнтування на клієнта та інноваційний розвиток. Доведено, що інтеграція новітніх технологічних підходів із перевіреними банківськими моделями має високу ефективність у

зміцненні операційної надійності та підтримці конкурентоспроможності банківських структур.

Наголошено, що ефективна цифровізація банків потребує узгодженого підходу, який враховує взаємозалежність між технологічним розвитком, внутрішньою структурою установи та якістю управління персоналом.

The article examines current trends in the evolution of payment systems in the context of the digital transformation of the banking sector and their impact on the functioning of financial institutions. The main stages of the transition from the classic banking model to the digital service format are identified and characterised. It is revealed that digital transformation has led to the systematic integration of banking structures into digital platforms and ecosystems.

The specifics of digital changes in the banking sector of Ukraine are highlighted. The relationship between the spread of internet banking and improved customer service, the growth in non-cash transactions and the active use of mobile applications has been clarified. It has been established that digital service channels have become a priority for customers, and internet banking has become the main tool for interacting with finances. Digital platforms that significantly transform the competitive environment, displacing traditional financial institutions from certain market niches, influencing service standards, the spread of mobile applications, and the activation of non-cash payments are characterised.

It reveals how the digitalisation of banking services in Ukraine affects the structure and dynamics of competition in the financial sector. It has been established that fintech platforms, neobanks and tech giants are not only expanding the range of banking services, but also changing the rules of competition, displacing traditional financial institutions from certain market segments.

The key challenges of digitalisation are highlighted: the growth of cyber threats, limited digital competence, insufficient innovation, disparities in access to digital services, and imperfect regulatory and legal frameworks. The study

identifies current threats, problematic aspects of the banking sector's functioning, and ways to address them.

A modern strategic model for increasing the competitiveness of banking services in the digital environment has been developed, covering security, activity control, customer focus, and innovative development. It has been proven that the integration of the latest technological approaches with proven banking models is highly effective in strengthening operational reliability and maintaining the competitiveness of banking structures.

It is emphasised that effective digitalisation of banks requires a coordinated approach that takes into account the interdependence between technological development, the internal structure of the institution and the quality of personnel management.

Ключові слова: банківські послуги, банківська система, конкурентоспроможність, фінансова стійкість, фінансовий ринок, цифрова трансформація, цифровізація.

Keywords: banking services, banking system, competitiveness, financial stability, financial market, digital transformation, digitalisation.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В умовах економічної нестабільності особливої актуальності набуває дослідження впливу цифрових платформ на трансформацію банківської системи та фінансових взаємовідносин. Під впливом новітніх технологій, що докорінно змінюють функціональні засади глибокої трансформації, одним із ключових драйверів є стрімкий розвиток цифрових платформ, які переосмислюють механізми надання фінансових послуг, трансформують структуру фінансового ринку та змінюють характер конкурентної взаємодії у банківському секторі. Фінтех-структури, технологічні гіганти, необанки та

партнерські екосистеми створюють нові моделі конкуренції, здійснюючи додатковий тиск на діяльність традиційних фінансових інституцій.

Водночас перехід до цифрової моделі супроводжується посиленням ризиків, пов'язаних із кібербезпекою, технологічною нестабільністю та нормативною невизначеністю. Тому необхідним є глибоке осмислення ризиків і загроз, що супроводжують цифровізацію, а також розробка ефективної регуляторної політики, здатної забезпечити технологічну безпеку, рівноправну ринкову конкуренцію та збалансоване функціонування фінансової системи.

Для України, яка демонструє динамічне зростання популярності цифрових каналів банківського обслуговування, ключовим завданням є формування системної стратегії цифровізації фінансових послуг. В умовах воєнного конфлікту та високої турбулентності зовнішнього середовища, управління цифровими процесами в банківському секторі потребує адаптивного та інноваційного підходу, що враховуватиме як глобальні тенденції, так і національні виклики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У контексті цифрової трансформації економіки зростає науковий інтерес до впливу цифрових платформ на конкурентну динаміку в банківському секторі. Актуальні дослідження доводять, що цифровізація трансформує не лише механізми надання фінансових послуг, а й саму конфігурацію конкурентного середовища, змінюючи правила ринкової взаємодії, бар'єри входу та моделі поведінки учасників.

Так, О. Ключка та Д. Глинський [5] висвітлюють взаємозв'язок між цифровізацією банківських послуг та підвищенням ефективності банківської діяльності.

А. В. Тарасенко [9] пов'язує впровадження цифрових фінансових інструментів з активізацією процесів сталого розвитку на макроекономічному рівні. Автор стверджує, що сучасні технології відіграють

важливу роль у зміцненні економічної витривалості фінансових систем, адаптивності та здатності протистояти зовнішнім викликам.

В. В. Коненко, О. О. Рудаченко та Ю. О. Тараруєв [7] систематизують ключові вектори цифрової модернізації банківського сектору, включаючи впровадження інноваційних сервісів, автоматизацію процесів та розвиток цифрової інфраструктури.

На прикладі українського банківського сектору, Н. Данік та А. Торлопов [2] висвітлюють, як цифрова трансформація змінює організаційну структуру, операційні механізми та конкурентні позиції банківських установ, особливо в контексті їх інтеграції до глобального фінансового простору. Цифрові технології не лише оптимізують внутрішні процеси, а й формують нову логіку ринкової взаємодії, посилюючи вимоги до адаптивності, інноваційності та стратегічної гнучкості банків.

О. Г. Кірдіна, А. Ю. Ковальов [4] аналізують чинники еволюції цифрових платформ та їхнє значення для трансформації конкурентного середовища.

Ю. Р. Козир розкриває [6] трансформаційний потенціал блокчейн-технологій у модернізації платіжної інфраструктури та забезпеченні її прозорості, швидкодії та безпеки.

В. К. Макарович, Е. Г. Шебештень та К. А. Сочка [8] наголошують на критичній важливості трансформації банківських систем відповідно до вимог цифрової реальності.

Суттєвий науковий доробок у сфері управління цифровою конкуренцією належить авторам І. Алексеєнко та Д. Геріч [1], які розкривають специфіку управління конкурентоспроможністю фінансових інституцій у цифровій економічній парадигмі.

Так, аналіз наукових джерел свідчить, що до ключових тенденцій цифрових технологій належать: посилення ролі фінтех-компаній, активне використання аналітики великих даних, впровадження механізмів цифрової безпеки та адаптація управлінських моделей до змін технологічного

середовища. Цифрові платформи не лише трансформують операційні процеси банківських установ, а й формують нові траєкторії конкуренції на ринку фінансових послуг.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження трансформаційних змін у конкурентному середовищі банківського сектору, зумовлених цифровізацією економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сутність цифрової трансформації полягає у переході від традиційних методів обслуговування до інтегрованої цифрової моделі, у якій усі процеси автоматизовані, гнучкі та зорієнтовані на максимальний комфорт клієнта. Цифровізація включає комплексну зміну підходів до формування нової організаційної культури, прийняття управлінських рішень, удосконалення систем управління даними, комунікацій із клієнтами та відкритість до інновацій.

У добу цифрових технологій банківська система стала однією з найдинамічніших секторів економіки. Її розвиток, зумовлений інтенсивним впровадженням технологічних інновацій, трансформує не лише засоби обслуговування клієнтів, а й саму парадигму банківської діяльності.

Для комплексного осмислення глибини змін у банківській сфері необхідно простежити еволюцію класичної моделі банківської діяльності в напрямі цифровізації, вивчити механізми взаємодії банків із цифровими платформами та проаналізувати появу нових банківських послуг. (табл. 1).

Очевидно, що найактивніші зміни у банківській сфері відбулися протягом останніх двох десятиліть. Так, банківські установи були змушені удосконалювати свої стратегії у відповідь на посилення конкуренції з боку фінтех-компаній, зростання впливу клієнтоорієнтованих технологій і підвищення очікувань споживачів щодо швидкості, зручності та мобільності фінансових послуг. Як наслідок, традиційна банківська система з часом перетворилася на цифрову, яка акцентує увагу на автоматизації процесів, розвитку онлайн-сервісів, забезпеченні кібербезпеки та використанні аналітики даних.

Наслідком цифрової трансформації стало глибоке включення банківських установ у цифрові екосистеми. Банківські установи дедалі активніше інтегруються з технологічними платформами, розширюючи масштаби своєї цифрової присутності, де здійснюються щоденні фінансові операції користувачів. Це проявляється в інтеграції банківських сервісів у платформи електронної комерції, маркетплейси, цифрові гаманці та мобільні застосунки. Така кооперація не лише сприяє збереженню конкурентних позицій банків, а й забезпечує формування нового рівня фінансового обслуговування – оперативного, персоналізованого та адаптованого до цифрового стилю життя клієнта.

Таблиця 1. Послідовність переходу від класичної банківської моделі до цифрового формату обслуговування

Етап розвитку цифровізації банківських послуг	Період охоплення	Основні характеристики
1. Впровадження перших електронних засобів самообслуговування та інструментів безготівкових розрахунків	1990 – 2000 рр.	- поява комп'ютерних технологій; - автоматизація внутрішніх процесів; - поява перших банкоматів, пластикових карток та електронних платіжних систем
2. Запровадження цифрових каналів обслуговування клієнтів	2001 – 2010 рр.	- запуск банками інтернет-сервісів; - запровадження змішаної моделі клієнтського сервісу, що поєднувала цифрові канали обслуговування з традиційними формами взаємодії – фізичними візитами до банківських установ та використанням паперової документації
3. Системна цифрова трансформація	2011 р. – наш час	- розвиток сервісів: безконтактні платежі, інтеграція з Apple Pay/Google Pay, перекази за номером телефону; - перехід до дистанційного обслуговування; - поява цифрових банків (monobank); - впровадження системи ідентифікації (BankID, «Дія»), функції кешбеку, фінансової аналітики, купівлі облігацій, сплати податків, страхування

Джерело: сформовано автором за даними [3; 10]

Банківські установи дедалі активніше застосовують API-технології для інтеграції власних продуктів у зовнішні цифрові сервіси, одночасно впроваджуючи концепцію відкритого банкінгу, що базується на обміні даними за згодою клієнта. Такий підхід дає нові можливості для персоналізації фінансового обслуговування та сприяє розвитку партнерських моделей співпраці між банками й IT-компаніями.

В умовах сучасного економічного розвитку цифрові платформи мають важливе значення у трансформації фінансових взаємовідносин, змінюючи не лише їхній зміст, а й формат взаємодії між учасниками. Традиційна модель взаємодії, що передбачала вертикальну структуру між державними органами, банками та клієнтами, поступово поступається місцем горизонтальній, технологічно інтегрованій системі. У такій моделі клієнт виступає активним учасником відносин на фінансовому ринку, а банківські установи трансформуються у гнучких провайдерів сервісів, інтегрованих у цифрове середовище.

Імпульсом до цифрової трансформації стало стрімке поширення інтернету та мобільного зв'язку, що забезпечило масову доступність цифрових сервісів. Технологічні інновації у сфері безпеки та автоматизації підвищили рівень довіри користувачів до онлайн-операцій, а пандемія COVID-19 стала каталізатором остаточного утвердження онлайн-банкінгу як повсякденної практики, зробивши дистанційне обслуговування звичним навіть для користувачів, які раніше уникали цифрових рішень.

Важливим стимулом для цих змін стала еволюція поведінки споживачів: користувачі очікують цілодобового, зручного та швидкого доступу до послуг фінансового ринку без необхідності відвідувати відділення банку.

У результаті з'явилася нова категорія фінансових посередників – цифрові платформи, які об'єднують постачальників фінансових продуктів, користувачів, платіжні шлюзи, аналітичні сервіси тощо. Такі платформи, як Monobank, Revolut, Wise, а також платіжні екосистеми Apple Pay та Google

Рау, з часом витісняючи традиційні канали обслуговування, формують нову схему функціонування фінансового сектору – технологічно адаптивну, інтерактивну та прозору.

Слід підкреслити, що цифрова трансформація значно ускладнила та диверсифікувала конкурентні механізми у фінансовому секторі. Суперництво у фінансовому секторі охоплює не лише якісні чи цінові характеристики продуктів, а й клієнтоорієнтованість, швидкість технологічних інновацій, розвиненість цифрової інфраструктури та здатність до адаптації. Крім того, вона виходить за межі національних ринків: глобальні цифрові компанії здатні обслуговувати клієнтів у будь-якій точці світу, тим самим руйнуючи традиційні ринкові бар'єри.

Цифровізація також сприяла розширенню самого фінансового ринку. Тепер участь у ньому стала доступною для індивідуальних користувачів і малих підприємств, які раніше не мали можливості користуватися повноцінними банківськими послугами. Поява криптовалют, цифрових гаманців, альтернативних фінансових інструментів, краудфандингових і р2р-платформ створила нові сегменти конкуренції та змінила саму логіку руху капіталу.

Таким чином, конкуренція у фінансовому секторі припинила бути суто внутрішньогалузевою – вона стала міжсекторальною, глобальною та технологічно детермінованою. Це змушує традиційні банки постійно переглядати свої бізнес-моделі, підвищувати гнучкість і шукати нові точки зростання.

Однак, попри очевидні переваги цифрової трансформації, фінансова система стикається з низкою суттєвих ризиків і викликів, які можуть мати як короткостроковий, так і довгостроковий вплив на її стійкість, безпеку та довіру споживачів. Адже цифрова трансформація передбачає не лише модернізацію каналів обслуговування, а й глибокі виклики в організації, процесах і культурі управління банком (табл. 2).

Таблиця 2. Загрози, проблемні аспекти функціонування банківського сектору в процесі цифрової трансформації, та шляхи їх вирішення

Виклики та ризики	Суть проблемного аспекту	Інструменти нейтралізації
Зростання кіберзагроз	Із розширенням мобільного, інтернет-банкінгу та інших цифрових каналів обслуговування банки, дедалі частіше зазнають	Інвестування у захист клієнтських баз, навчання персоналу та клієнтів кібергігієні
Обмежений рівень цифрової компетентності банківських працівників та низька цифрова обізнаність споживачів банківських послуг	Наявність бар'єрів на шляху ефективної інтеграції сучасних технологій у фінансову систему	Необхідним є періодичне професійне навчання персоналу організація програми, спрямованих на підвищення цифрової обізнаності клієнтів
Недостатність впровадження інноваційних технологій	Недостатність трансформаційних процесів	Розширене впровадження технологій штучного інтелекту, блокчейну та інших новітніх технологій
Диспропорції у можливостях користування цифровими сервісами	Цифрова ізоляція частини населення внаслідок нерівномірного охоплення послугами	Мінімізація соціально-економічної нерівності через інклюзивні фінансові практики
Недосконалість нормативно-правового регулювання	Факт перевищення швидкості впровадження цифрових інновацій над адаптацією законодавства	Адаптація державної регуляторної політики з метою стимулювання інноваційного розвитку, забезпечення належного захисту персональних даних, впровадження регуляторних «пісочниць» та формування прозорих правил обігу цифрових активів

Джерело: власна розробка автора

Попри проблеми, цифрові технології вже стали невід'ємним елементом антикризових, інвестиційних та інноваційних стратегій у різних країнах. Їхнє впровадження дозволяє адаптувати фінансові системи до умов глобальної конкуренції, прискорення технологічного прогресу та динаміки світових ринків.

У сучасних умовах нестабільного розвитку цифрової економіки цифровізація банківської системи України перетворюється з тенденції на

стратегічну необхідність. Зростання очікувань клієнтів, посилення глобальної конкуренції, інтеграція фінансових технологій та потреба в ефективному управлінні стимулюють банки до перегляду своїх управлінських моделей і створення цілісної стратегії цифрового розвитку.

В Україні стратегія цифровізації банківських послуг ґрунтується на розумінні цього процесу як постійного, ітеративного – такого, що потребує безперервного вдосконалення й оновлення інструментів управління. У межах підходу, орієнтованого на стратегічну перспективу, нами було сформовано стратегічну модель підвищення конкурентоспроможності банківських сервісів у цифровому середовищі, головною метою якої є створення безпечної, гнучкої та клієнтоорієнтованої цифрової екосистеми (табл 3). Така система покликана сприяти економічному зростанню, підвищенню конкурентоспроможності банків і розширенню фінансової інклюдії населення.

Таблиця 3. Основні засади моделі підвищення конкурентоспроможності банківського сектору в цифровому середовищі

Загальні положення	Розкриття сутності
Рівень захищеності	Кожне технологічне рішення повинно проходити сувору перевірку на відповідність вимогам інформаційної, фінансової та операційної безпеки. Це забезпечить збереження довіри клієнтів і стабільність функціонування банків у цифровому середовищі
Загальна характеристика діяльності	Усі рішення у сфері цифровізації повинні бути економічно обґрунтованими та спрямованими на досягнення конкретних результатів: оптимізацію бізнес-процесів, підвищення прибутковості, зниження витрат або зростання рівня клієнтської лояльності
Пріоритетність клієнтських інтересів	Банки вже не просто надають послуги – вони прагнуть передбачити потреби своїх клієнтів, адаптуючись до їхнього стилю життя, уподобань і поведінкових моделей. Завдяки аналітиці великих даних фінансові установи можуть глибше зрозуміти клієнтів, зпрогнозувати їхню фінансову поведінку та запропонувати персоналізовані рішення
Інноваційний розвиток	Розглядається не як реакція на наявні виклики, а як постійний процес пошуку нових можливостей і підвищення конкурентоспроможності. У цьому контексті ключового значення набуває адаптивність банківських установ, тобто здатність швидко змінювати стратегію, продукти та підходи до обслуговування клієнтів у відповідь на динамічні технологічні та ринкові зміни

Джерело: власна розробка автора

Проте для досягнення сталого успіху потрібна комплексна цифрова трансформація, яка охоплює всі рівні функціонування банку – від операційних процесів та корпоративної культури до стратегічного управління та управління ризиками, яка ґрунтуватиметься на забезпеченні фінансової стійкості.

Успішна цифровізація банків можлива лише за умови інтегрованого підходу, що враховує взаємозв'язок між технологічними інноваціями, організаційною структурою та людським капіталом. Такий підхід дозволить не лише реагувати на сучасні виклики, а й формувати довгострокові стратегічні переваги у конкурентному середовищі.

Висновки та перспективи подальших розробок у даному напрямі. В умовах сучасного економічного розвитку цифрові платформи виступають ключовим драйвером трансформаційних змін на ринку банківських послуг. Вони не лише оновлюють інфраструктуру взаємодії між його учасниками, а й ініціюють нові форми конкуренції, що змушують традиційні банківські інституції адаптуватися до цифрових викликів.

Цифровізація радикально трансформує звичні моделі надання послуг на фінансовому ринку, забезпечуючи клієнтам персоналізовані, оперативні та зручні рішення. У результаті конкуренція дедалі більше зосереджується навколо якості клієнтського досвіду, інноваційного потенціалу, гнучкості сервісів та рівня цифрової довіри. Разом із процесами цифровізації формуються нові виклики, серед яких – зростання кіберризиків, нерівномірний доступ до цифрових послуг і необхідність модернізації регуляторного середовища. Це обумовлює потребу в комплексній адаптації фінансової системи – як у технологічному, так і в нормативно-правовому та організаційному вимірах.

Отже, цифрові платформи суттєво трансформують структуру функціонування фінансового сектору, а також ініціюють формування якісно нової моделі конкурентної взаємодії між її учасниками. Ефективність діяльності банківських установ, у межах цієї парадигми, визначається їхньою

здатністю бути відкритими до міжсекторних партнерств, глибокою цифровою інтеграцією, адаптивністю до нових форматів обслуговування та спроможності забезпечити належне управління ризиками в умовах цифрового середовища.

Подальші наукові дослідження будуть зосереджені на порівняльному аналізі функціонування банківських установ в Україні та дослідженні трансформацій фінансового сектору в умовах воєнного конфлікту.

Література

1. Алексєєнко І., Геріч Д. Вплив цифровізації на управління конкурентоспроможністю банків України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-147> (дата звернення: 04.10.2025).
2. Данік Н., Торлопов А. Вплив цифрової трансформації на банківський сектор України. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2024. № 3. С. 95–103.
3. Від карбованця до cashless: як розвивалася історія платежів в Україні. NV. 2020. URL: <https://nv.ua/ukr/project/istoriya-rozvitku-platezhiv-v-ukrajini-za-roki-nezalezhnosti-50107381.html> (дата звернення: 02.10.2025).
4. Кірдіна О. Г., Ковальов А. Ю. Детермінанти розвитку цифрових платформ та їх вплив на конкуренцію. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2023. № 81–82. С. 41–52.
5. Ключка О., Глинський Д. Вплив цифровізації на ефективність банківської діяльності. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. №. 273. С. 128–134.
6. Козир Ю. Р. Функціональна роль блокчейн технологій у трансформації платіжних систем. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 20. С. 112–116.

7. Коненко В. В., Рудаченко О. О., Тараруєв Ю. О. Основні напрями цифрової трансформації банківської діяльності. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*. 2024. № 20. С. 15–21.
8. Макарович В. К., Шебештень Е. Г., Сочка К. А. Вплив цифрової трансформації на традиційні банківські системи та їх адаптація до новітніх технологій. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. № 5. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14196801> (дата звернення: 07.09.2025).
9. Тарасенко А. В. Науково-практичні положення використання фінансових інструментів для активізації сталого розвитку України в умовах становлення цифрової економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 7. С. 150–154. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/3427> (дата звернення: 22.08.2025).
10. Як розвивалися наші технології за роки незалежності. Мінфін. URL: <https://new.minfin.com.ua/bankovskie-tehnologii-3-0> (дата звернення: 15.09.2025).

References

1. Alekseienko, I., and Herich, D. (2024), “The impact of digitalisation on managing the competitiveness of Ukrainian banks”, *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 67. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-147>,
2. Danik, N, and Torlopov, A. (2024), “The impact of digital transformation on the banking sector in Ukraine”, *International Science Journal of Management, Economics & Finance*, vol. 3, pp. 95–103.
3. NV (2020), “From the karbovanets to cashless: how the history of payments in Ukraine has developed”, available at: <https://nv.ua/ukr/project/istoriya-rozvitku-platezhiv-v-ukrajini-za-roki-nezalezhnosti-50107381.html>, (Accessed 02 October 2025).

4. Kirdina, O. H., and Kovaliov, A. Yu. (2023), “Determinants of digital platform development and their impact on competition”. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, vol. 81-82, pp. 41–52.
5. Kliuchka, O. and Hlynskyi, D. (2024), “The impact of digitalisation on the efficiency of banking activities”, *Aktualni problemy ekonomiky*, vol. 1, no. 273, pp. 128–134.
6. Kozyr, Yu. R. (2023), “Functional role of blockchain technologies in the transformation of payment systems”, *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 20, pp. 112–116.
7. Konenko, V., Rudachenko, O. and Tararuiev, U. (2024), “Key areas of digital transformation in banking”, *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 28, pp. 15–21.
8. Makarovych, V. K., Shebeshten, E. H., and Sochka, K. A. (2024), “The impact of digital transformation on traditional banking systems and their adaptation to the latest technologies”, *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, vol. 5. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14196801>,
9. Tarasenko, A. V. (2024), “Scientific and practical provisions for the use of financial instruments to stimulate sustainable development in Ukraine in the context of the emerging digital economy”, *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 7, pp. 150–154, available at: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/3427>, (Accessed 04 August 2025).
10. Minfin (2021), “How our technologies have developed over the years of independence”, available at: <https://new.minfin.com.ua/bankovskie-tehnologii-3-0> (Accessed 15 September 2025).

Стаття надійшла до редакції 01.11.2025 р.